

Allmänna motioner om mervärdesskatt

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2003 om mervärdesskattefrågor. Motionärerna tar upp frågor som rör mervärdesskatten på vissa särskilt angivna varor och tjänster där motionärerna begär att skatten skall sänkas eller slopas. Exempel på sådana varor och tjänster är danstillställningar, serveringstjänster, skidliftar, körkortsutbildning, glasögon och friskvård. Andra särskilda frågor som tas upp är bl.a. de ideella föreningarnas framtida skattesituation, moms på bostadsbyggande, moms på elektronisk handel, enskilda näringsidkares registreringsnummer för mervärdesskatt och gränsdragningen mellan vad som enligt mervärdesskattelagens mening är att anse som personbil vad som bör betraktas som lastbil.

Utskottet föreslår inte något uttalande eller annan åtgärd av riksdagen med anledning av motionerna utan samtliga avstyrks. I flera fall hänvisar utskottet till pågående arbete i utredning eller inom Regeringskansliet. I andra fall hänvisas till att förslagen inte är förenliga med EG:s lagstiftning på området.

I betänkandet finns 7 reservationer och 4 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Vissa varu- och tjänsteomsättningar.....	6
Global e-handel.....	11
Rättvisemärkta varor.....	13
Körkortsutbildning.....	14
Företagsbilar.....	15
Byggmoms, m.m.....	16
Allmännyttiga ideella föreningar.....	18
Skattefri verksamhet som bedrivs kommunalt eller av ideell förening.....	23
Stöld och rån.....	25
Ersättningar till gode män och förvaltare.....	26
Registreringsnummer för mervärdesskatt.....	27
Reservationer.....	29
1. Vissa varu- och tjänsteomsättningar, punkt 1 (m).....	29
2. Vissa varu- och tjänsteomsättningar, punkt 1 (kd).....	30
3. Rättvisemärkta varor, punkt 3 (mp).....	31
4. Företagsbilar, punkt 5 (m).....	31
5. Byggmoms, m.m., punkt 6 (kd).....	32
6. Byggmoms, m.m., punkt 6 (c).....	33
7. Allmännyttiga ideella föreningar, punkt 7 (m, fp, kd, c).....	33
Särskilda yttranden.....	35
1. Vissa varu- och tjänsteomsättningar, punkt 1 (c).....	35
2. Global e-handel, punkt 2 (fp).....	35
3. Allmännyttiga ideella föreningar, punkt 7 (mp).....	36
4. Skattefri verksamhet som bedrivs kommunalt eller av ideell förening, punkt 8 (m, fp, kd, c).....	36
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	38
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003.....	38

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Vissa varu- och tjänsteomsättningar

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fi304 yrkande 39, 2003/04:Sk207, 2003/04:Sk218, 2003/04:Sk223, 2003/04:Sk225, 2003/04:Sk226, 2003/04:Sk238, 2003/04:Sk240, 2003/04:Sk274 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk318, 2003/04:Sk329, 2003/04:Sk332 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk368, 2003/04:Sk384, 2003/04:Sk395, 2003/04:Sk408 och 2003/04:Sk435.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (kd)

2. Global e-handel

Riksdagen avslår motion 2003/04:L351 yrkande 4.

3. Rättvisemärkta varor

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk380.

Reservation 3 (mp)

4. Körkortsutbildning

Riksdagen avslår motion 2003/04:T469 yrkande 1.

5. Företagsbilar

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk202 och 2003/04:Sk277 yrkandena 1 och 2.

Reservation 4 (m)

6. Byggmoms, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fi306 yrkande 29, 2003/04:Sk224, 2003/04:Sk259, 2003/04:Bo226 yrkande 5, 2003/04:Bo263 yrkande 31 och 2003/04:Bo297 yrkandena 12 och 13.

Reservation 5 (kd)

Reservation 6 (c)

7. Allmännyttiga ideella föreningar

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk203, 2003/04:Sk222, 2003/04:Sk244, 2003/04:Sk246, 2003/04:Sk253, 2003/04:Sk262, 2003/04:Sk280 yrkande 2, 2003/04:Sk295, 2003/04:Sk336 yrkande 2, 2003/04:Sk356, 2003/04:Sk370, 2003/04:Sk372, 2003/04:Sk379, 2003/04:Sk406, 2003/04:Sk413, 2003/04:Sk436, 2003/04:Sk437, 2003/04:Kr285 yrkande 8, 2003/04:Kr326 yrkande 17 och 2003/04:Kr329 yrkande 8.

Reservation 7 (m, fp, kd, c)

8. Skattefri verksamhet som bedrivs kommunalt eller av ideell förening

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr282 yrkandena 14 och 17.

9. Stöld och rån

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk279.

10. Ersättningar till gode män och förvaltare

Riksdagen avslår motion 2003/04:L201.

11. Registreringsnummer för mervärdesskatt

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk442.

Stockholm den 30 mars 2004

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Lennart Hedquist (m), Per Erik Granström (s), Ulla Wester (s), Per-Olof Svensson (s), Ulf Sjösten (m), Lennart Axelsson (s), Gunnar Andréén (fp), Roger Tiefensee (c), Inger Nordlander (s), Stefan Hagfeldt (m), Catharina Bråkenhielm (s), Barbro Feltzing (mp), Anne-Marie Ekström (fp), Lars Gustafsson (kd), Per Rosengren (v) och Britta Rådström (s).

Redogörelse för ärendet

I det följande behandlar skatteutskottet allmänna motionsyrkanden om olika mervärdesskattefrågor som väckts under hösten 2003. Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag, se *bilaga*.

Utskottets överväganden

Vissa varu- och tjänsteomsättningar

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till pågående utredningsarbete avslår riksdagen olika motionsyrkanden om sänkt eller slopad mervärdesskatt för nya grupper av varor och tjänster.

Jämför reservationerna 1 (m) och 2 (kd) samt särskilt yttrande 1 (c).

Gällande bestämmelser, m.m.

I Sverige tillämpas följande skattesatser för mervärdesskatten:

- 25 % = normalskattesats

- 12 % = livsmedel
hotellrums- och campinguthyrning
transport i skidlift
konstnärs försäljning av egna konstverk
import av konstverk, samlarföremål och antikviteter

- 6 % = dagstidningar, tidskrifter och böcker
entré till konserter, biograf-, teater-, opera- och balettföreställningar
djurparker
persontransporter
viss biblioteksverksamhet
viss museiverksamhet
upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk
rätt till ljud- och bildupptagning
idrottsområdet

Sedan skattereformen 1990/91 är i princip alla varor och tjänster skattepliktiga. Undantagna från skatteplikt är bl.a. köp och hyra av fastighet, sjukvård, tandvård och social omsorg, utbildning i offentlig regi, bank- och försäkringstjänster samt viss kulturverksamhet.

Mervärdesskatten (momsen) utgör en stor inkomstkälla för staten. För år 2004 förväntas intäkterna uppgå till 236 miljarder kronor. (Inkomsten för den statliga inkomstskatten förväntas uppgå till ca 35 miljarder och inkomsterna av bolagsskatten till ca 56 miljarder). Av den totala basen för mervärdesskat-

ten beskattas 77 procent med normalskattesatsen, 18 procent med den reducerade skattesatsen 12 % och 5 procent med den reducerade skattesatsen på 6 %.

Momsens andel av konsumtionsskatterna har de senaste åren legat på ca 70 procent.

Reducerade skattesatser

EG-kommissionen har sett över de reducerade skattesatserna och nollskattesatserna på momsområdet. Ett förslag till förändringar lämnades i juli 2003, KOM (2003) 397. Syftet med förändringarna är att åstadkomma förenkling, rationalisering och likformighet. I dag anges de möjliga områdena för lågmoms i bilaga H till sjätte mervärdesskattedirektivet men även på vissa andra ställen i direktivet. Därutöver finns vissa särordningar för en del av medlemsländerna vilka har sin grund i respektive lands anslutningsakt. Förslaget innebär att alla varor och tjänster som får omfattas av lågmoms eller nollmoms samlas i den lista som finns i bilaga H. Det innebär att de särregler som vissa länder har rörande lågmoms eller nollmoms inom områden som inte finns på listan kommer att upphävas. För Sveriges del är det nollskattesatsen för framställning av vissa medlemsblad och andra tidskrifter till bl.a. ideella föreningar som berörs. De nya områden som föreslås bli omfattade av möjligheten till lågmoms är bl.a. byggande, renovering, underhåll och uthyrning av bostäder, restaurangtjänster, vård i hemmet och fjärrvärme.

Förslaget innebär också att de möjligheter till generellt lägre skattesatser som en del länder har för vissa geografiska områden begränsas.

Den svenska inställningen är att listan över varor och tjänster som kan omfattas av reducerad moms bör vara så begränsad som möjligt eftersom differentierade skattesatser skapar konkurrens- och avgränsningsproblem och är svåra att tillämpa i praktiken.

Frågan om reducerade skattesatser har varit uppe på samtliga Ekofinmöten under det senaste halvåret utan att länderna kunnat enas om vilka nya områden för lågmoms som skall omfattas av listan. Vid Ekofinmötet den 20 januari i år enades man om att förlänga giltighetstiden för direktiv 1999/85/EG till utgången av år 2005. Detta innebär att de nio medlemsländer som deltar i försöket har möjlighet att i ytterligare två år ta ut lägre moms på vissa tjänster, t.ex. småreparationer, fönsterputsning, städning och hårvård.

Att differentierade skattesatser skapar konkurrens- och avgränsningsproblem och är svåra att tillämpa i praktiken har också uppmärksammats av riksdagen. Efter ett tillkännagivande från riksdagen (bet. 2001/02:SkU18, rskr. 199) har regeringen tillsatt en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet (dir. 2002:141). I uppdraget ingår att kartlägga de avgränsningsproblem som finns med nuvarande regler. Översynen skall syfta till en begränsning av avgränsningsproblemen. I uppdraget skall även ingå att analysera skattesatsernas struktur

utifrån rättsliga, administrativa, ekonomiska, fördelningspolitiska och statsfinansiella aspekter. Mervärdesskattens påverkan på konkurrensituationen mellan och inom olika branscher skall belysas.

Uppdraget skall bedrivas i två etapper varav den första delen av uppdraget skall redovisas i början av år 2004 och den andra delen senast den 1 februari 2005.

Gällande bestämmelser för vissa varu- och tjänsteomsättningar

Livsmedel, serveringstjänster, catering m.m.

Livsmedel som konsumenten köper och tar med sig hem beskattas med 12 % medan mat som serveras på restaurang eller annat serveringsställe beskattas på normal nivå, dvs. 25 %. Tidigare var mervärdesskatten på servering lika med mervärdesskatten på mat men fr.o.m. den 1 januari 1995 höjdes den till den allmänna nivån. Skälet var att EG-reglerna inte medgav en lägre skattesats på serveringstjänster (se prop. 1994/95:57 s. 124, bet. 1994/95:SkU7 s. 80–81).

Under åren 1990 och 1991 var skattesatsen för livsmedel 25 %. År 1992 sänktes skatten till 18 %. Därefter höjdes den till 21 % för att sedan återigen sänkas till nuvarande procentnivå (12 %). Några differentierade skattesatser för olika livsmedel har däremot inte förekommit.

En reducerad mervärdesskattesats, 12 %, tillämpas på rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet och camping.

Friskvård

Den sjukvård som är undantagen från skatteplikt omfattar dels institutionell sjukvård, dels sjukvård utanför den institutionella vården. För skattefrihet enligt mervärdesskattelagen (ML) krävs att sjukvården tillhandahålls på det sätt som anges i lagen och omfattar åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar, kroppsfel och skador samt vård vid förlösningar, om åtgärderna avser vård vid sjukhus eller annan inrättning som drivs av det allmänna eller enskild verksamhet vid inrättning för sluten vård. Även medicinskt betingad fotvård räknas som sjukvård. Vården skall tillhandahållas vid vissa inrättningar eller av någon med särskild legitimation att utöva sjukvårdsyrke.

Till sjukvård räknas även vård som i övrigt tillhandahålls av någon med särskild legitimation att utöva yrke inom sjukvården. RSV S 1996:7 innehåller rekommendationer om undantag för skatteplikt för sjukvård, tandvård och social omstorg.

Hälsohem som bedriver friskvård är momspliktiga. För sådana hem gäller lagen (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse. Även skönhetsvård och allmän rekreation är momspliktig verksamhet liksom rekreationsanläggning med friskvård på programmet. Massage av olika slag som ges som muskelavslappning och för att öka välbefinnandet är inte sjukvård, oavsett om behandlingen ges av någon som har särskild legitimation. För att behandlingen skall omfattas av skattefriheten måste den falla in under definitionen av sjukvård.

Transport i skidlift

Mervärdesskatt på transport i skidliftar tas ut med 12 %. Mervärdesskatt på personbefordran tas ut med 6 % fr.o.m. den 1 januari 2001. Motivet till sänkt moms sats på personbefordran var att mildra effekterna för kollektivtrafiken av en samtidigt genomförd höjning av dieselskatten.

Nöjesparker, danstillställningar m.m.

Skattesatsen för nöjesparker och kommersiell dans är 25 %. EG-direktivet tillåter reducerad skattesats på bl.a. nöjesparker men Sverige har inte utnyttjat denna möjlighet till differentiering. Dans nämns däremot inte uttryckligen i den förteckning (bil. H) i det berörda direktivet över varor och tjänster som får lågbeskattas.

På entréavgiften till museer och vid tillträde till konserter, djurparker, cirkus-, biograf-, teater-, opera- samt balettföreställningar eller liknande tas moms ut med 6 %.

Glasögon, motorcykel-, cykel-, och mopedhjälm

Enligt ML är synundersökning utförd av legitimerad glasögonoptiker att anses som sjukvård och därmed momsfri. Försäljning av glasögon, kontaktlinser och andra synhjälpmedel är dock momspliktiga. Enligt sjätte mervärdesskattedirektivet får reducerade skattesatser tillämpas i fråga om medicinsk utrustning, hjälpmedel och andra apparater som normalt är avsedda att lindra eller behandla invaliditet, för den handikappades uteslutande personliga bruk. Dit torde inte glasögon höra. Inte heller hör motorcykel-, cykel- och mopedhjälm till sådana varor som enligt direktivet kan momsbefrias eller omfattas av reducerad skattesats.

Motionerna

I ett flertal motioner föreslås att nya grupper av varor och tjänster skall beskattas med reducerad skattesats eller att gränsdragningarna inom lågbeskattade områden ses över.

I motionerna Sk218 av Anita Sidén och Elizabeth Nyström (m), Sk223 av Lars-Ivar Ericson (c), Sk238 av Peter Danielsson och Tobias Billström (m), Sk240 av Torsten Lindström (kd) och Sk274 yrkande 2 av Catharina Elmsäter-Svärd (m) begärs tillkännagivanden om att beskatta restaurangtjänster på samma låga nivå som mat som köps i livsmedelsbutik. I sistnämnda motion (yrkande 1) begärs även att de små turistföretagens skatteförhållanden skall ses över.

I motion Sk384 av Ingela Thalén och Anita Johansson (s) framställs yrkande om att Skattesatsutredningen bör ta ställning till de särskilda problem som nuvarande momsregler innebär för s.k. cateringföretag som levererar mat.

Catherine Persson (s) begär i motion Sk408 att möjligheterna till att införa differentierad matmoms utifrån kriteriet nyttig mat skall undersökas och övervägas. Som exempel anges högre moms på socker och fettrika produkter än på frukt och grönsaker.

Motionärerna bakom motion Fi304 yrkande 39 av Alf Svensson m.fl. (kd) anser att utredningen om översyn av reglerna om reducerade mervärdesskattesatser m.m. (skattesatsutredningen) bör ges i uppdrag att särskilt granska momsreglerna för friskvård och motion i syfte att uppnå konkurrensneutralitet mellan olika subjekt som tillhandahåller sådana tjänster samt utreda möjligheten att låta alla former av friskvård och motion omfattas av den lägsta mervärdesskattesatsen.

I motionerna Sk225 av Håkan Larsson m.fl. (c), Sk332 yrkande 2 av Chatrine Pålsson m.fl. (kd) och Sk395 av Anders Sundström och Kristina Zakrisson (s) begärs tillkännagivanden om sänkt moms på transport i skidliftar. I förstnämnda motion anförs att utförsäkning på skidor bör jämföras med övrig idrottsverksamhet; därför bör skattesatsen på skidliftar sänkas till 6 %. Enligt motionären bakom motion Sk395 bör momsen på skidliftar jämföras med personbefordran. Ulrik Lindgren (kd) begär i motion Sk318 en översyn av mervärdesbeskattning av skidliftar. I motion Sk332 yrkande 1 av Chatrine Pålsson m.fl. (kd) begärs även ett tillkännagivande om vikten av att bevara möjligheten till differentierade momsatsar eftersom de fyller en viktig funktion bl.a. när det gäller att stimulera vissa branscher.

I motion Sk207 av Rolf Gunnarsson (m) förordas en enhetlig moms-skattesats för hela kulturområdet. Motionären kritiserar bl.a. det förhållandet att danstillställningar beskattas med 25 %, medan en reducerad skattesats på 6 % tas ut för inträde till bl.a. konserter och balett-, teater- och operaföreställningar. Även i motion Sk226 av Viviann Gerdin (c) begärs sänkt moms på sällskapsdans. Louise Malmström (s) begär i motion Sk435 en översyn av momsreglerna när det gäller produktionsbolags försäljning av teater- och musikföreställningar samt andra jämförbara produkter.

I motion Sk329 av Johan Linander (c) begärs sänkt moms på glasögon och kontaktlinser. Slutligen begärs i motion Sk368 av Mikael Oscarsson (kd) en utredning av möjligheten att momsbefria cykel-, moped- och motorcykelhjälm.

Utskottets ställningstagande

Behandlingen av i stort sett liknande motioner resulterade för två år sedan i att riksdagen, på förslag av ett enigt skatteutskott, riktade ett tillkännagivande till regeringen om att se över tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna m.m. Den utredare som regeringen tillsatte med anledning av riksdagens begäran avser att inom kort presentera första delen av sitt uppdrag. Utskottet ser ingen anledning för riksdagen att rikta ett nytt tillkännagivande till regeringen i denna fråga eller att föregripa utredningens arbete genom uttalanden i den riktning som motionärerna önskar eller nu föreslå reducerade skattesatser för nya grupper av varor och tjänster. Inte heller är utskottet be-

rett att föreslå andra skattefavörer för hela branscher, som t.ex. turistnäringen. Med det anförda avstyrker utskottet samtliga nu behandlade motioner och motionsyrkanden.

Global e-handel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om nollskattesats på elektronisk handel.

Jämför särskilt yttrande 2 (fp).

Internationellt samarbete

Basen för samarbetet inom OECD utgör den överenskommelse som träffades vid ett möte i Ottawa 1998. Där slog man fast vissa allmänna principer vilka skall vara vägledande för arbetet. I dessa finns krav på neutralitet och likabehandling, som innebär att man i praktiken avvisar att e-handeln skall utgöra en skattefri zon. Vidare skall e-handeln i största möjliga mån behandlas med hjälp av existerande regelsystem. Staternas skattesuveränitet skall beaktas, samtidigt som en rättvis fördelning av skattebasen skall eftersträvas. Reglerna skall utformas så att såväl dubbelbeskattning som icke-beskattning undviks.

Beträffande konsumtionsbeskattningen framhålls bl.a. att skattesystemen bör utformas så att beskattning av e-handel sker i det land där konsumtionen äger rum (destinationslandsprincipen). Här avviker OECD från EU:s ståndpunkt beträffande EU-intern handel, men överensstämmer med EU:s principer för handel med länder utanför EU.

EG:s mervärdesskatteregler bygger på principen att alla omsättningar omfattas av skatteplikt. De omsättningar av varor och tjänster som skall undantas från beskattning eller får beskattas med en lägre skattesats räknas, som tidigare sagts, upp särskilt i en bilaga till sjätte mervärdesskattedirektivet (77/388/EEG). Elektronisk handel tillhör inte de områden som får beskattas med en reducerad skattesats.

Digitala tjänster från tredje land

Förslagen i proposition 2002/03:77 om nya mervärdesskatteregler för elektronisk handel m.m. som antogs av riksdagen under våren 2003 var föranledda av de beslut som EU:s ministerråd fattade i maj 2002 om ändringar i sjätte mervärdesskattedirektivet och i förordningen om administrativt samarbete inom mervärdesskatteområdet. De nya reglerna finns i rådets direktiv 2002/38/EG och i förordningen (EG) 792/2002.

I propositionen (som bygger på direktivet) klargörs att t.ex. webbplatser, programvara, bilder, databaser, film och musik som tillhandahålls på elektronisk väg skall anses som tillhandahållanden av tjänster. Det klargörs också att

omsättningen av sådana elektroniska tjänster från ett land utanför EG till Sverige skall beskattas i Sverige. Omvänt skall en omsättning från Sverige till ett land utanför EG inte beskattas i Sverige.

En förenklad ordning införs för redovisning och betalning av skatt för elektroniskt levererade tjänster i de fall de levereras från ett land utanför EG till privatpersoner i Sverige. Näringsidkare från tredje land får välja att redovisa mervärdesskatten avseende all försäljning till konsumenter inom EG i ett valfritt EG-land. Omsättning av elektroniska tjänster från ett land utanför EG eller från ett annat EG-land till ett företag i Sverige skall beskattas i Sverige. Om näringsidkaren från tredje land valt att registrera sig i ett annat medlemsland än Sverige skall den staten vidarebefordra deklaraionsupplysningar och betalning av moms till Sverige.

Skatteutskottet tillstyrkte propositionen och avstyrkte en motion som gick ut på att e-handel med digitala produkter inte borde beskattas hårdare än försäljning av motsvarande fysisk produkt (bet. 2002/03:SkU13).

Digitala tjänster från EU-land

När det gäller digitalt levererade tjänster där mottagaren laddar ned produkten i sin dator (t.ex. film, musik, spel, böcker, tidningar, musik, dataprogram) betraktas de som tjänsteomsättningar och inte varuförsäljningar. Inom EG:s mervärdesskatteområde skall i sådana fall reglerna om moms vid omsättning av tjänster tillämpas. Detta innebär bl.a. att om köparen är en privatperson i ett EG-land (t.ex. Sverige) och säljaren också finns i ett EG-land skall säljaren ta ut moms enligt sitt hemlands momssystem, dvs. enligt ursprungslandsprincipen.

Skattebasutredningen

Skattesatsen för e-handel har uppmärksammats av Skattebasutredningen som i betänkandet *Våra skatter?* (SOU 2002:47) uttalat att den svenska normalskattesatsen innebär en nackdel för svenska e-handelsföretag i konkurrensen med andra EU-företag med lägre hemlandsmoms och föreslår att Sverige med kraft skall verka för att en specialskattenivå för e-handel och liknande tjänster tillåts inom EU.

Handel med varor (fysiskt gods) via Internet

Vid handel med varor (fysiskt gods) över Internet, som utgör den till omfånget största andelen av e-handeln och som till sin innebörd egentligen inte skiljer sig från postorderhandel, sker beskattningen normalt i köparens hemland (destinationslandet). Ett företag i ett annat EU-land kan dock sälja till konsumenter i Sverige för upp till 320 000 kr per år utan att ta ut svensk moms.

Om en privatperson beställer en vara från ett land utanför EU räknas det som privatimport och tull och andra avgifter måste betalas. Tullsatsen för varan finns angiven i EG:s tulltaxa och är olika beroende på vilken vara som beställs och vilket land varan beställs ifrån. När varan kommer till Sverige tar Posten ut tullavgiften och svensk moms på varorna.

Motionen

I motion L351 yrkande 4 av Martin Andreasson m.fl. (fp) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att verka för att det inom EU införs en nollskattesats på elektronisk handel. Denna skattesats skall gälla till dess en rejäl genomgång gjorts av momsreglerna för icke-elektroniska varor och tjänster och OECD-länderna kommit överens om en gemensam syn på beskattningen av e-handeln.

Utskottets ställningstagande

Mot bakgrund av den ovan lämnade redovisningen konstaterar utskottet att de frågor om e-handel och internationella och nationella konkurrensproblem som tas upp i motionen redan uppmärksammats både av den svenska regeringen och inom EU. Vidare har den konkurrensnackdel för EU-företagen som påtalas i motionen när det gäller moms på elektronisk handel med tjänster mellan länder utanför EG och länder inom EG nyligen rättats till (prop. 2002/03:77, bet. SkU13). Utskottet anser inte att det finns skäl att överväga att införa en nollskattesats på elektronisk handel. Tvärtom talar kraven på neutralitet och likabehandling mot en sådan åtgärd. Med det anförda avstyrker utskottet motion L351 yrkande 4.

Rättvisemärkta varor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att utreda möjligheten att sänka momsen på rättvisemärkta varor.

Jämför reservation 3 (mp).

Motionen

I motion Sk380 av Gustav Fridolin och Ulf Holm (mp) begärs en utredning av möjligheten att sänka momsen på rättvisemärkta livsmedel m.m.

Bakgrund

Så kallade rättvisemärkta varor beskattas med normalskattesatsen om varorna inte tillhör de varugrupper som omfattas av de reducerade skattesatserna 12 respektive 6 %.

Några särbestämmelser om miljömärkta eller rättvisemärkta produkter finns inte i mervärdesskattelagen och inte heller i EG-direktivet om mervärdesskatt. Sådana varor beskattas således enligt generella regler.

I rapporten Mervärdesskatten på ekologiska livsmedel (Ds 2002:51) slås fast att den s.k. likabehandlingsprincipen i EG-rätten innebär att Sverige inte kan införa olika momssatser för miljömärkta (ekologiska) livsmedel och andra livsmedel. En ensidig svensk differentiering bedöms inte kunna utformas så att den blir EG-konform. Den ekonomiska analysen visar att mervärdesskatten inte är det mest lämpliga miljöpolitiska styrmedlet, bl.a. med hänsyn till instrumentets trubbighet och osäkra kostnadseffektivitet, och till att en differentiering till förmån för ekologiska livsmedel kan sägas gå emot den allmänt accepterade principen att förorenaren skall betala.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare ställt sig avvisande till förslag om en differentierad skattesats till förmån för miljömärkta livsmedel eftersom det skulle innebära olika skatt på varor som är av samma slag men tillverkade på olika sätt. En sådan ordning skulle enligt utskottets mening bli svår att administrera och än svårare att kontrollera bl.a. mot bakgrund av gränsdragningsproblemen. Utskottet har inte någon annan uppfattning när det gäller s.k. rättvisemärkta livsmedel. Med hänsyn härtill och då frågan om möjligheten och lämpligheten i att sänka mervärdesskatten på miljömärkta livsmedel nyligen har varit föremål för en utredning vars slutsatser även kan tillämpas på rättvisemärkta livsmedel avstyrker utskottet motionen.

Körkortsutbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om slopad mervärdesskatt på körkortsutbildning.

Bakgrund

Skatteplikt på bl.a. körkortsutbildningar infördes i samband med att utbildningsområdet generellt på grund av EG-rättens krav infogades i det skattepliktiga området (prop. 1996/97:10, bet. 1996/97:SkU6). För att mildra effekterna för bilskolorna infördes samtidigt en avdragsrätt för bilskolornas förvärv och förhyrning av fordon.

Motionen

I motion T469 yrkande 1 av Birgitta Carlsson och Rigmor Stenmark (c) begärs ett tillkännagivande om slopad mervärdesskatt på körkortsutbildning. Motionärerna anför att många ungdomar i dag inte har råd att genomgå kör-

kortsutbildning på grund av det höga priset och att en momsbefrielse skulle minska inte bara kostnaderna för utbildningen utan även de sociala skillnaderna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare vid upprepade tillfällen avstyrkt motioner om slopad eller sänkt mervärdesskatt på körkortsutbildning med hänvisning till att detta inte är möjligt enligt EG-rätten. Utskottet har även erinrat om att bilskolorna till skillnad från de flesta andra företag har rätt till avdrag för mervärdesskatt som belöper på inköp och leasing av bilar. Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande och avstyrker därmed nu aktuellt motionsyrkande.

Företagsbilar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om avdrag för ingående mervärdesskatt för sådana lastbilar som i dag betraktas som personbilar.

Jämför reservation 4 (m).

Gällande bestämmelser

För förvärv av personbilar råder avdragsförbud enligt ML, utom i några speciella verksamheter. Som personbil räknas enligt ML även bl.a. lastbil med skåpkarosseri utan separat förarhytt och med en totalvikt om högst 3 500 kg. Andra lastbilar behandlas som normala varor i mervärdesskattehänseende och är alltså inte utsatta för någon särskild begränsning i vad gäller avdragsrätten för näringsidkare. Regleringen av avdragsrätten är till viss del utformad som en schablonbeskattning.

Medlemsländerna inom EU ger avdragsrätt för moms på bilar i mycket skiftande utsträckning, allt från en full avdragsrätt för yrkesmässigt utnyttjande till ingen avdragsrätt alls. De flesta länder tillämpar dock en beskattning som ligger någonstans däremellan, ofta som i Sverige genom någon form av schablon.

Kommissionen har lämnat förslag om harmonisering av avdragsrätten för kostnader för bl.a. lastbilar och andra fordon vilket för närvarande är föremål för beredning i ministerrådet, direktivförslag KOM (1998) 377.

Motionerna

I motion Sk277 yrkandena 1 och 2 av Lars Lindblad (m) efterlyses en generell rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt för fordon som används i näringsverksamhet och som av Vägverket definieras som lätta lastbilar. Även i motion Sk202 av Rolf Gunnarsson (m) föreslås klarare regler mellan fordon som räknas som personbilar och fordon som anses som lastbilar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i att bestämmelserna i ML om avdragsrätt för förvärv av fordon på grund av den nuvarande gränsdragningen mellan fordon som räknas som personbilar och fordon som anses som lastbilar kan förefalla svårförståelig i vissa fall. Regleringen av avdragsrätten för mervärdesskatt är till viss del utformad som en schablonbeskattning. Utgångspunkten är att schablonen skall omfatta de bilar som är inrättade på ett sätt som gör dem möjliga att använda även för privat körning. Vid förvärv av dessa bilar saknas avdragsrätt och vid förhyrning begränsas avdragsrätten till 50 %. För driftskostnader medges dock full avdragsrätt även om bilarna används privat till en viss del. Syftet med att använda en schablon är att förenkla skattekontrollen. Fordonets vikt och utseende används som kriterier för att på ett enkelt sätt kunna bedöma vilka bilar som omfattas.

Frågan om avdragsrätt för moms på bilar är alltså föremål för beredning inom EU. Det kan därför inte anses aktuellt att nu överväga ändringar i det svenska systemet. Sammanfattningsvis vidhåller utskottet sitt tidigare ställningstagande om att EG-kommissionens förslag till nya regler om avdragsrätt för mervärdesskatt bör slutbehandlas innan riksdagen tar ställning till sådana förändringar av avdragsrätten som motionärerna begär. Motionerna avstyrks därmed.

Byggmoms, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om hur mervärdesskattekostnaderna bör hanteras vid produktion av bostäder av olika slag samt yrkanden om att regeringen i EU-sammanhang bör verka för att byggande och fastighetsförvaltning skall kunna omfattas av en reducerad mervärdesskattesats.

Jämför reservationerna 5 (kd) och 6 (c).

Gällande bestämmelser

Produktion av bostäder beskattas med normalskattesatsen. Enligt sjätte momsdirektivet (bil. H, art. 12.3 a) har medlemsländerna rätt att införa en reducerad skattesats inom byggsektorn på tillhandahållande, byggande, renovering och ändring av bostäder om byggtjänsterna utgör ett led i socialpolitiken.

De nya områden som, enligt direktivförslaget KOM (2003) 397, föreslås bli omfattade av möjligheten till lågmoms är bl.a. byggande, renovering, underhåll och uthyrning av bostäder, restaurangtjänster, vård i hemmet och fjärrvärme.

Motionerna

I motion Fi306 yrkande 29 av Maud Olofsson m.fl. (c), Bo263 yrkande 31 av Rigmor Stenmark m.fl. (c) och Sk224 yrkande 1 av Jörgen Johansson (c) begärs att regeringen i EU-sammanhang verkar för att byggande och fastighetsförvaltning skall kunna omfattas av lågmoms.

I motion Sk259 yrkande 1 av Helena Bargholtz (fp) föreslås att moms-systemet vid bostadsbyggande modifieras t.ex. genom att momsen skuldförs till staten räntefritt i 25 år och avskrivs med 4 % per år. Om fastigheten säljs under denna period bör dock kvarvarande moms inbetalas. Förslaget bör enligt motionären bli föremål för en utredning.

Göran Hägglund m.fl. (kd) föreslår i motion Bo297 yrkandena 12 och 13 minskad skatt på nyproduktion av flerbostadshus motsvarande en halvering av byggmomsen. För att inte gå emot EG:s regler föreslår motionärerna att skattesänkningen utformas så att byggföretaget efter deklaration erhåller en skattereduktion som motsvarar hälften av den erlagda byggmomsen, dvs. 10 % av byggkostnaderna. Avsikten är att skattereduktionen skall ses som en del av skattesystemet och inte som ett bidrag. Därutöver begär motionärerna att regeringen inom EU verkar för att möjliggöra en generell byggmomssänkning i Sverige. Även i motion Bo226 yrkande 5 av Annelie Enochson (kd) föreslås sänkt moms på nybyggnation. Motionären förespråkar momsåterföring i form av ett generellt investeringsbidrag på 10 procentenheter av byggkostnaderna vid nyproduktion samt att nuvarande tidsbegränsade och svårförutsägbara investeringsbidrag avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har godkänt att en ny investeringsstimulans till fastighetsägare införs för att tillfälligt minska produktionskostnaden för nya bostäder. Stimulansen utgår vid byggande av mindre hyresbostäder och studentbostäder och tillförs fastighetsägaren genom kreditering av dennes skattekonto. Den motsvarar i princip skillnaden mellan den icke avdragsgilla ingående mervärdesskatt som fastighetsägaren betalat vid byggandet, dvs. 25 % av beskattningsunderlaget, och den mervärdesskatt som fastighetsägaren skulle ha betalat om skattesatsen i stället varit 6 %. Investeringsstimulansen utgår till projekt som har påbörjats eller kommer att påbörjas under perioden 1 januari 2003–31 december 2006 (prop. 2002/03:98, bet. 2002/03:BoU9).

Därtill kommer att kommissionen lagt fram förslag om att bl.a. byggande av bostäder skall kunna omfattas av lågmoms (KOM [2003] 397). Förslaget är för närvarande föremål för beredning i ministerrådet.

Utskottet anser mot bakgrund av det anförda att motionerna bör avslås av riksdagen.

Allmännyttiga ideella föreningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ideella föreningars och trossamfunds framtida situation såvitt avser mervärdesbeskattningen med hänvisning till pågående arbete inom Regeringskansliet.

Jämför reservation 7 (m, fp, kd, c) och särskilt yttrande 3 (mp).

Motionerna

I ett stort antal motioner tas frågor upp som rör de allmännyttiga ideella föreningarnas framtida situation såvitt avser mervärdesbeskattningen. Samtliga motioner har väckts med anledning av Mervärdesskatteutredningens förslag i betänkande SOU 2002:74.

I motion Sk203 av Rolf Gunnarsson (m) begärs tillkännagivande om att den verksamhet som bedrivs av ideella föreningar inte skall momsbeläggas. Jeppe Johnsson (m) anser i motion Sk253 att riksdagen bör ge regeringen till känna att ideella föreningars försäljning av insamlade varor inte skall beläggas med mervärdesskatt. Även i motion Sk336 yrkande 2 av Cristina Husmark Pehrsson och Anders G Högmark (m) yrkas att frivilligorganisationers, t.ex. Röda Korsets, försäljning av allehanda varor inte skall momsbeläggas.

Linnéa Darell (fp) begär i motion Sk262 fortsatt momsbefrielse för s.k. second hand-försäljning som bedrivs av ideella föreningar med allmännyttigt ändamål.

I motion Sk244 av Maria Larsson (kd) begärs ett tillkännagivande om att regeringen inom EU kraftfullt bör verka för att Sverige även i fortsättningen skall kunna undanta ideella föreningars verksamhet från mervärdesbeskattning. I motion Sk370 av Mikael Oscarsson (kd) framförs krav på att ideella organisationers försäljning av allehanda skänkta varor och församlingars servering av kyrkkaffe även i fortsättningen skall undantas från mervärdesbeskattning. Kenneth Lantz (kd) förordar i motion Sk372 att utredningsförslaget om att momsbelägga frivilligt arbete skall avvisas. I motion Kr329 yrkande 8 av Helena Höij m.fl. (kd) anförs att Sverige även fortsättningsvis bör ha en generös inställning till föreningslivet och avstå från att beskatta ideellt arbete. Ett tillkännagivande härom bör riktas till regeringen. Ett liknande yrkande framförs i motion Sk406 av Dan Kilhström (kd).

I motion Sk356 Peter Pedersen m.fl. (v) begärs ett tillkännagivande till regeringen om att den skall beakta att beskattningen av den allmännyttiga ideella sektorn måste utformas på ett sätt som underlättar och stimulerar ideell verksamhet, ideellt engagemang och ideellt ledarskap. Motionärerna betonar att det ligger i hela nationens intresse att den ideella sektorn kan bevaras och utvecklas.

I motion Sk222 av Anders Larsson (c) begärs en utredning av konsekvenserna för ideella föreningar och andra organisationer med allmännyttig verksamhet om en avdragsrätt för ingående mervärdesskatt för sådana före-

ningar och organisationer skulle införas. I motion Sk246 av Kenneth Johansson och Margareta Andersson (c) begärs ett tillkännagivande om att bygdegårdar och andra samlingslokal föreningar även framgent bör ges en gynnad ställning i moms systemet. Annika Carlsson (c) begär i motion Sk280 yrkande 2 ett tillkännagivande om att inte momsbelägga allmännyttiga ideella föreningar. Birgitta Sellén m.fl. (c) föreslår i motionerna Kr285 yrkande 8 och Kr326 yrkande 17 att utredningsförslaget om att momsbelägga ideella och allmännyttiga föreningars verksamhet skall avvisas eftersom det skulle slå hårt mot idrottsföreningarna och folkbildningsverksamheten. I motion Sk379 av Birgitta Carlsson och Claes Västerteg (c) förordas att utredningsförslaget om att belägga ideella föreningars och registrerade trossamfunds försäljning av varor och tjänster med moms inte skall genomföras.

Louise Malmström (s) begär i motion Sk295 att regeringen noga skall överväga konsekvenserna av Mervärdesskatteutredningens förslag som rör folkbildningen. I motion Sk413 av Berit Högman och Mariann Ytterberg (s) anföras att regeringen bör verka för att folkbildningsorganisationerna även framdeles skall få en positiv skattemässig behandling. Detta är, menar motionärerna, nödvändigt för att garantera en levande och utvecklande folkbildning i Sverige. Även i motion Sk437 av Carina Hägg m.fl. (s) framförs önskemål om en fortsatt positiv skattemässig behandling för folkbildning och frivilligt ideellt arbete. Lars Wegendal m.fl. (s) efterlyser i motion Sk436 en mer enhetlig bedömning av ideella föreningar vad gäller såväl momsuttag som skattebefrielse. Motionären anser att det i dag finns stora variationer i skattemyndigheternas bedömning av vad som är ideell verksamhet och vad som är kommersiell sådan.

Allmänt om mervärdesskattelagens regler avseende ideell verksamhet

Enligt mervärdesskattelagen (ML) skall moms betalas vid sådan omsättning inom landet av varor eller tjänster som är skattepliktig och görs i en yrkesmässig verksamhet (1 kap. 1 § första stycket 1 ML). Vidare skall moms betalas vid skattepliktigt gemenskapsförvärv av varor som är lös egendom, om inte omsättningen är gjord inom landet (samma lagrum punkt 2) samt vid sådan import av varor till landet som är skattepliktig (samma lagrum punkt 3).

Vid omsättning av varor och tjänster krävs att den ersättning som betalas utgör betalning för den tillhandahållna varan eller tjänsten för att skattskyldighet till moms skall uppkomma. Om en utbetald ersättning inte motsvaras av en tillhandahållen prestation är det inte fråga om någon omsättning i mervärdesskatterättslig mening, och det blir därför inte aktuellt att beskatta transaktionen. Så kan exempelvis vara fallet vid utgivandet av gåvor eller bidrag, förutsatt att någon motprestation från mottagaren inte kan kopplas till det utbetalade beloppet.

Vid omsättning av varor och tjänster krävs vidare att omsättningen är gjord i en yrkesmässig verksamhet. Alla slags fysiska eller juridiska personer kan bedriva en yrkesmässig verksamhet, under förutsättning att kriterierna härför är uppfyllda. Det s.k. rörelsekriteriet innebär att verksamheten kännetecknas

av självständighet, varaktighet och bakomliggande vinstsyfte. Det kan antas att viss ideellt bedriven verksamhet inte alltid uppfyller vinstsyftet. Kravet på vinstsyfte har emellertid luckrats upp under senare år, särskilt i fråga om juridiska personers verksamhet.

Allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund, som bedriver verksamhet som de inte behöver betala inkomstskatt för enligt inkomstskattelagen (IL), skall enligt 4 kap. 8 § ML inte heller betala någon moms för omsättningar som görs i denna verksamhet. På motsvarande sätt som beträffande inkomstskatten för rörelseinkomster gäller således för en sådan förening eller trossamfund att moms inte skall tas ut vid försäljningen av varor och tjänster som har ett naturligt samband med den allmännyttiga verksamheten eller som av hävd har utgjort finansieringskälla för ideell verksamhet av det slag som föreningen bedriver.

Detta innebär i sin tur att sådana allmännyttiga ideella föreningar, som är befriade från inkomstskatt och moms, saknar – liksom privatpersoner – möjlighet att dra av momsen på sina inköp.

EG:s regler och de svenska reglerna

I det sjätte mervärdesskattedirektivet (77/388/EEG) finns inte någon regel som specifikt tar sikte på aktiviteter bedrivna av ideella organisationer. De allmänna reglerna i direktivet, inklusive undantagsbestämmelserna i artikel 13, gäller även sådana subjekt.

Reglerna i sjätte mervärdesskattedirektivet innebär att alla slag av subjekt kan bli föremål för beskattning. Någon generell regel som undantar vissa subjekt, exempelvis ideella föreningar och registrerade trossamfund eller andra organisationer utan vinstintresse, från skattens tillämpningsområde finns således inte. Sådana subjekts inkomster är emellertid ofta av den karaktären att de inte föranleder mervärdesbeskattning, beroende på att någon av de förutsättningar som krävs för att de skall bli beskattade saknas. Detta gäller t.ex. inkomster i form av gåvor och bidrag som inte utgör betalning för en beställd vara eller tjänst och som därför ligger utanför skattens tillämpningsområde. Därtill kommer att vissa undantag från skatteplikten kan vara tillämpliga på transaktioner som utförs av organisationer utan vinstintresse. Sammantaget innebär detta att aktiviteter som bedrivs av sådana organisationer i stor utsträckning inte föranleder beskattning. Det finns dessutom möjlighet att befria beskattningsbara personer med liten årsomsättning – små företag – från moms.

Enligt svensk lagstiftning kan aktiviteter som bedrivs av allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund omfattas av både den särskilda regeln i 4 kap. 8 § mervärdesskattelagen (ML) och något av undantagen från skatteplikten i 3 kap. ML. Regleringen i ML medför således att ett visst tillhandahållande i praktiken kan omfattas av två olika bestämmelser som båda medför att beskattning inte sker.

Regeln i 4 kap. 8 § som på ett generellt sätt undantar allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund från mervärdesbeskattning har som ovan anförts inte någon motsvarighet i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

Utredning

Mervärdesskatteutredningen (dir. 1999:10) som på uppdrag av regeringen gjort en översyn av reglerna om skattskyldighet och yrkesmässig verksamhet i mervärdesskattelagen har särskilt analyserat hur ideella föreningars verksamhet överensstämmer med momsdirektivets verksamhetsinriktade undantag från skatteplikt för organisationer utan vinstintresse samt hur nuvarande svenska regler påverkar konkurrensneutraliteten i allmänhet och i förhållande till små och medelstora företag i synnerhet. Utredningens målsättning har varit att nå god överensstämmelse mellan direktivets och ML:s regler, samtidigt som de allmännyttiga ideella föreningarnas och de registrerade trossamfundens intressen tillvaratas. I likhet med nuvarande regler bör, enligt direktiven, sådan verksamhet som bedrivs utan vinstintresse av ideella föreningar kunna ges en positiv särbehandling skattemässigt.

Utredningen föreslår i betänkande SOU 2002:74, *Mervärdesskatten i ett EG-rättsligt perspektiv*, att det gemenskapsrättsliga begreppet beskattningsbar person förs in i mervärdesskattelagen. Detta begrepp skall ersätta det nuvarande rekvisitet att omsättningen skall ske i en yrkesmässig verksamhet. En beskattningsbar person är den som driver ekonomisk aktivitet, oberoende av syfte, resultat, plats eller form för aktiviteten, dock inte offentligrättsliga organ när deras aktiviteter eller transaktioner ingår som ett led i myndighetsutövning. Som beskattningsbar person räknas även den som enbart företar transaktioner som är undantagna från skatteplikt och sålunda inte beskattas. Eftersom beskattningsbar person är ett vidare begrepp än yrkesmässig verksamhet, påverkas inte de som för närvarande anses bedriva yrkesmässig verksamhet av anpassningen. Däremot förtydligas att fler fysiska eller juridiska personer än tidigare, bl.a. sådana som utför ideella och andra aktiviteter utan vinstsyfte, kan omfattas av mervärdesskattesystemet.

Vidare föreslår Mervärdesskatteutredningen att den särskilda regeln (dvs. 4 kap. 8 § ML) som på ett generellt sätt undantar allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund från mervärdesbeskattning slopas eftersom regeln inte står i överensstämmelse med bestämmelsen om beskattningsbara personer i sjätte mervärdesskattedirektivet. Dessa subjekt kommer därför att omfattas av de föreslagna bestämmelserna om beskattningsbar person. Det innebär att föreningarna och trossamfunden är beskattningsbara personer om de självständigt utför någon form av ekonomisk aktivitet. Om de i denna egenskap omsätter varor eller tjänster, kan de bli föremål för mervärdesbeskattning såvida inte något undantag från skatteplikt är tillämpligt eller intäkterna från skattepliktig omsättning m.m. understiger 90 000 kr per år.

För att den ideella sektorn även fortsättningsvis skall få en positiv särbehandling och dess intressen tillvaratas föreslår utredningen att sjätte mervärdesskattedirektivets möjligheter att undanta ideella aktiviteter från skatteplikt

utnyttjas. Mervärdesskattelagen föreslås därför kompletteras med de undantagsmöjligheter som det sjätte momsdirektivet erbjuder och som i dag inte finns särskilt angivna i 3 kap. ML utan täcks upp av den generella bestämmelsen i 4 kap. 8 §. Nya bestämmelser om undantag från skatteplikt föreslås för tillhandahållande av personal för sjalavård samt för omsättning av tjänster, och varor med nära anknytning till omsättningen av tjänsterna, som tillhandahålls medlemmar av vissa organisationer utan vinstintresse. Inom kultur- och idrottsområdet och det sociala området föreslås en utvidgning av nuvarande bestämmelser och undantag från skatteplikt. För att underlätta finansieringen av de undantagna, ideella eller sociala aktiviteterna föreslås vidare ett undantag från skatteplikt för omsättning av varor eller tjänster inom ramen för s.k. penninginsamlingsevenemang. Basarer, fester, konserter, föreställningar och tävlingar samt försäljnings- och insamlingsverksamhet kan utgöra ett penninginsamlingsevenemang om det företas i skälighets omfattning. Skäligheten skall enligt utredningen bedömas med hänsyn till antal evenemang och risken för konkurrenssnedvridning. Utredningen föreslår även att konkurrenshänsyn i fortsättningen skall tas i enlighet med vad som föreskrivs i sjätte mervärdesskattedirektivet.

Utskottets ställningstagande

Mervärdesskatteutredningen har i betänkandet Mervärdesskatt i ett EG-rättsligt perspektiv, SOU 2002:74, funnit att det generella undantag från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och trossamfund som finns i Sverige i dag inte är förenligt med EG-rätten. Utredningen har samtidigt lagt fram förslag inom ramen för EG-rätten som innebär att verksamhet som bedrivs av allmännyttiga ideella föreningar och trossamfund även fortsättningsvis får en skattemässigt positiv särbehandling.

Utredningen har också föreslagit att beskattningsbara personer, vars sammanlagda årliga intäkter avseende skattepliktiga omsättningar av varor och tjänster inom landet understiger 90 000 kr, kan befrias från mervärdesbeskattning. När det gäller antalet allmännyttiga föreningar och trossamfund som kan komma att omfattas av mervärdessystemet har utredningen kommit fram till att en femtedel av föreningarna har intäkter som, om utredningens förslag genomförs, skulle kunna bli föremål för mervärdesbeskattning vid en omsättningsgräns om 90 000 kr. Det skall också nämnas att det redan i dag finns en möjlighet att lämna skattedeklaration för ett helt beskattningsår i stället för varje månad om beskattningsunderlaget (exkl. gemenskapsinterna förvärv och import) beräknas bli högst 200 000 kr. Många föreningar och trossamfund, som skulle kunna bli föremål för mervärdesbeskattning om utredningens förslag genomförs, kommer således inte att behöva redovisa och betala in moms mer än en gång om året.

Utredningens betänkande har remitterats till ett stort antal remissinstanser. Beredningen av betänkandet och remissvaren pågår alltjämt. Betänkandet är omfattande och innehåller förslag avseende grundläggande begrepp inom mervärdesskatteområdet. Förslagen har i huvudsak mottagits positivt. Den del

av utredningens förslag som berör den ideella sektorn har dock fått ett delvis negativt remissutfall. Finansministern har nyligen i en interpellationsdebatt i riksdagen och i ett pressmeddelande, tillika svar på skriftlig fråga, uppgett att beredningen i Regeringskansliet är inriktad på att särskilt granska om det finns ytterligare möjligheter till skattebefrielse för det ideella föreningslivets verksamheter inom ramen för EG-rätten utöver vad utredningen föreslagit. Enligt finansministern har det under beredningen framkommit att det finns sådana möjligheter. Med hänsyn härtill kommer en departementspromemoria med anledning av utredningsbetänkandet i dess helhet att utarbetas och skickas ut på remiss. Därmed får remissinstanserna en möjlighet att lämna synpunkter på de förslag till omarbetningar som nu görs av Mervärdesskatteutredningens förslag innan regeringen lägger fram en proposition för riksdagen.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att de allmännyttiga ideella föreningarna och trossamfunden även framdeles får en positiv särbehandling skattemässigt. Alla möjligheter till lättnader i mervärdesbeskattningen – eller hel befrielse – som står till buds inom ramen för den gemenskapsrättsliga lagstiftningen på området måste enligt utskottets mening tas till vara. Eftersom regeringen redan är inställd på att finna lösningar med denna inriktning finner utskottet inte skäl att rikta något tillkännagivande härom till regeringen. Resultatet av regeringens beredning bör således avvaktas.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga motioner under detta avsnitt.

Skattefri verksamhet som bedrivs kommunalt eller av ideell förening

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i mervärdesskatte-lagen för att åstadkomma samma villkor för föreningsägda idrottsanläggningar och motsvarande kommunala verksamheter och om att anpassningen av ML till EG:s sjätte momsdirektiv inte får leda till ökade bördor för idrottsföreningarna. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående arbete i Skattesatsutredningen och inom Regeringskansliet.

Jämför särskilt yttrande 4 (m, fp, kd, c).

Gällande bestämmelser

Allmännyttiga ideella föreningar som är befriade från inkomstskatt och moms saknar – liksom privatpersoner – möjlighet att dra av momsens på sina inköp. Kommunerna har inte heller någon avdragsrätt för kostnader som är hänförliga till skattefri verksamhet men kan i många fall få kompensation inom

ramen för systemet enligt lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting, det s.k. kommunkontosystemet. Kommunerna får dock betala en avgift till systemet för att finansiera uttagen.

Undantaget från skatteplikt inom idrottsområdet i 3 kap. 11 a § ML infördes som en mosvarighet till artikel 13 A.1 m i det sjätte mervärdesskatte-direktivet. Avgifter för tillträde till idrottsliga evenemang eller för att utöva idrottslig verksamhet undantas därför från skatteplikt. Vidare undantas tjänster som har omedelbart samband med utövandet av den idrottsliga verksamheten. Omsättning av varor omfattas dock inte av undantaget från skatteplikt.

Undantagen gäller endast sådan verksamhet som tillhandahålls av staten, kommun, landsting eller en förening i de fall verksamheten inte skall anses som yrkesmässig enligt 4 kap. 8 § ML. För motsvarande verksamhet som bedrivs av annan gäller en reducerad skattesats om 6 %.

Motionen

I motion Kr282 yrkandena 14 och 17 av Kent Olsson m.fl. (m) begärs tillkännagivanden dels om lika villkor beträffande mervärdesskatt för idrottsanläggningar som drivs av föreningar och sådana som drivs kommunalt, dels om att regeringen bör verka för att svensk idrott inte får försämrade villkor till följd av anpassningen till EG:s sjätte momsdirektiv.

Utskottets ställningstagande

Mervärdesskatteutredningen (dir. 1999:10) föreslår i betänkande SOU 2002:74, Mervärdesskatten i ett EG-rättsligt perspektiv, att undantaget från skatteplikt inom idrottsområdet skall – såvitt gäller annan än stat eller kommun – gälla för tjänster som omsätts av organisationer utan vinstintresse. Härigenom kommer undantaget att avse i princip samma krets av subjekt som tidigare, dvs. de allmännyttiga ideella föreningarna. Utredningen föreslår varken några förändringar beträffande de tjänster som skall omfattas av undantaget från skatteplikt eller begränsningar av undantaget från skatteplikt med hänsyn till risken för konkurrenssnedvridning.

Skattesatsutredningen (dir. 2002:141) skall se över tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet. Utredningen skall bl.a. belysa skattens påverkan på konkurrenssituationen mellan och inom olika branscher. Förslag skall lämnas med beaktande av EG-reglerna på området.

I betänkande SOU 2002:74 som för närvarande bereds inom Regeringskansliet behandlas som nyss nämnts olika frågor som har betydelse för konkurrensförhållandet mellan mervärdesskatteskyldiga organisationer och icke mervärdesskatteskyldiga. Innan resultatet av beredningsarbetet föreligger är utskottet därför inte berett att ta ställning till om några åtgärder bör vidtas med anledning av de konkurrensfrågor som aktualiseras i motionen. Utskottet vill dessutom erinra om att även de kommersiellt drivna anläggningarnas skattesituation bör uppmärksammas i detta sammanhang. Om idrottsevenemang anordnas på sådana anläggningar beskattas de normalt med 6 %. Detta

förhållande kan emellertid komma att ändras som en följd av Skattesatsutredningens arbete. Det finns således skäl att avvakta även denna utredning. Motionsyrkandena avstyrks.

Stöld och rån

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om avdragsrätt för mervärdesskatt för förluster av kontanta medel som uppkommit genom stöld eller rån.

Gällande bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § mervärdesskattelagen skall mervärdesskatt betalas vid omsättning av varor och tjänster om omsättningen är skattepliktig och sker i yrkesmässig verksamhet. Bestämmelser om hur och på vilket underlag skatten skall beräknas finns i 7 kap. mervärdesskattelagen. Normalt beräknas skatten som en procentsats på priset för varan eller tjänsten (beskattningsunderlaget). Enligt en särskild bestämmelse får den skattskyldige minska beskattningsunderlaget om det uppkommer en förlust på en fordran avseende ersättning för en vara eller en tjänst, s.k. kundförlust. Minskningen får ske med ett belopp som motsvarar förlusten.

Mervärdesskattelagen innehåller i övrigt inte någon bestämmelse om att hänsyn skall tas till förluster i en verksamhet. En skattskyldig är således skyldig att redovisa mervärdesskatt även om den ersättning han eller hon har uppburit för omsättningen har förlorats genom exempelvis stöld eller dylikt. Det är endast vid kundförlust som beskattningsunderlaget får minskas.

De nu redovisade reglerna i mervärdesskattelagen stämmer överens med bestämmelserna i EG:s sjätte mervärdesskattedirektiv. EG-direktivet medger inte att beskattningsunderlaget får ändras därför att vederlaget för en eller flera omsättningar förloras genom t.ex. stöld.

Från och med 1999 års taxering föreligger en viss avdragsrätt vid inkomstbeskattningen för förluster av kontanta medel i näringsverksamhet genom brott. Enligt den aktuella propositionen (prop. 1996/97:154 s. 35 f.) övervägde regeringen att också föreslå regler som skulle göra det möjligt att ändra underlaget vid mervärdesbeskattningen när förluster uppkommit genom brott, t.ex. stöld. Enligt regeringens bedömning tydde emellertid en genomgång av EG-rätten på att gemenskapslagstiftningen inte medgav att Sverige införde regler för ändring av beskattningsunderlaget i sådana fall då vederlaget för en omsatt vara eller tjänst stulits. Dessutom ansåg regeringen att ett införande av en rätt till ändring av beskattningsunderlaget skulle strida mot mervärdesskattelagens grundläggande principer. Regeringen föreslog därför inte några sådana regler.

Skatteutskottet, som beträffande denna fråga var enigt, avvek inte från regeringens bedömning (1997/98:SkU2). Detta ställningstagande har senare vidhållits av utskottet, senast i betänkande 2002/03:SkU10.

Motionen

I motion Sk279 av Birgitta Carlsson och Margareta Andersson (c) begärs att regeringen lägger fram ett förslag för riksdagen som ger avdragsrätt för mervärdesskatt på belopp som förlorats genom rån eller stöld.

Utskottets ställningstagande

Med hänvisning till den ovan lämnade redogörelsen över vad som förekommit rörande den nu aktuella frågan vidhåller utskottet sin uppfattning att ett införande av en rätt till reducering av beskattningsunderlaget för mervärdesskatt på det sätt som motionärerna begär skulle strida mot såväl gällande EG-regler som grundläggande principer för mervärdesskatteredovisningen. Ett tillmötesgående av motionärernas önskemål skulle dessutom ge upphov till problem, t.ex. då det gäller hanteringen av gjorda avdrag för mervärdesskatt, försäkringsfrågor m.m. Utskottet avstyrker därför motionen.

Ersättningar till gode män och förvaltare

Utskottets förslag i korthet
Riksdagen avslår motionsyrkandet.

Gällande bestämmelser

Uppdrag som god man omfattas inte av något av de i ML uppräknade undantagen från skatteplikt.

Motionen

I motion L201 av Rolf Gunnarsson (m) begärs ändringar i mervärdesskattelagen. Motionären anser att om en kommun väljer att förskottera arvoden och kostnadsersättningar till gode män/förvaltare samt erlägger vederbörliga arbetsgivaravgifter, och därefter fakturerar huvudmannen på utbetalt belopp, bör tjänsten inte vara belagd med moms.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid tidigare behandling av en motion med samma innehåll som den nu aktuella funnit att vad som anförs inte ger anledning att överväga någon ändring av mervärdesskattelagens bestämmelser om skattepliktiga tjänster eller skattskyldighet till mervärdesskatt, inte heller när det gäller uppdraget som god man/förvaltare. Utskottet vidhåller detta ställningstagande och avstyrker därmed motionen.

Registreringsnummer för mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om att ge enskilda näringsidkare möjlighet att använda ett särskilt momsregistreringsnummer i stället för personnummer.

Gällande ordning och tidigare utredningsförslag

Enskilda näringsidkare måste i dag använda sitt personnummer som identitetsbeteckning för sin näringsverksamhet. I 11 kap. 5 § mervärdesskattelagen (1994:200) föreskrivs att en skattskyldig skall ange sitt registreringsnummer till mervärdesskatt på sina fakturor och jämförliga handlingar, och registreringsnumret för mervärdesskatt är konstruerat utifrån person- eller organisationsnumret med vissa tillägg. Även då den skattskyldige inte är registrerad skall fakturan innehålla person- eller organisationsnummer om det finns ett sådant och annars en likvärdig uppgift. Andra företagsformer såsom aktiebolag och handelsbolag tilldelas särskilda organisationsnummer som inte är identiska med ägarens personnummer.

Ett förslag om att tilldela näringsidkare ett särskilt företagarnummer lades fram i betänkande SOU 1994:63 Personnummer – Integritet och effektivitet. Ett sådant företagarnummer skulle enligt utredningsförslaget kunna användas i stället för personnummer i olika sammanhang, t.ex. i faktura som utfärdas enligt mervärdesskattebestämmelserna. Personnummerutredningens förslag fick delvis ett kraftigt negativt remissutfall, och regeringen lade aldrig fram något förslag på grundval av utredningsbetänkandet (se prop. 1994/95:100 bil. 3.1 s. 91). Senare avtog riksdagen också en motion om ett tillkännagivande om ett särskilt momsregistreringsnummer för den som driver enskild firma (bet. 1994/95:SkU27 s. 35).

Motionen

I motion Sk442 av Runar Patriksson m.fl. (fp, m, kd, c) begärs ett tillkännagivande om att enskilda firmor skall få använda frivilliga organisationsnummer som registreringsnummer för mervärdesskatt. Integritetsskäl åberopas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har senast för två år sedan avlagt en motion med liknande innehåll som den nu aktuella (bet. 2001/02:SkU18). Utskottet erinrade då om att ett förslag liknande det som motionärerna fört fram tidigare hade presenterats i ett utredningsbetänkande som dock, efter negativt remissutfall, inte ledde fram till någon proposition. Invändningarna gick i huvudsak ut på att integritetsaspekterna och klagomålen över personnummeranvändningen i detta sammanhang överdrivits, att ett system med dubbellagring av identiteter skulle ställa sig kostsamt och krångligt både att införa och hålla i drift samt att även andra register skulle påverkas. Utskottet fann att dessa invändningar alljämt

var relevanta och tillade därutöver att det i och med utvecklingen med förtryckta deklARATIONER – som skall användas även av näringsidkare – och skattekontoreformen hade blivit ännu viktigare att undvika dubbla registeruppgifter hos skattemyndigheterna, eftersom ett sådant system skulle innebära merarbete, ett krångligare förfarande och ökad risk för fel i hanteringen.

Utskottet vidhåller denna uppfattning och avstyrker därmed motion Sk442.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Vissa varu- och tjänsteomsättningar, punkt 1 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om lika moms på restaurangtjänster och mat som inhandlas i butik samt en översyn av turistnäringens skatteförhållanden. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk218, 2003/04:Sk223, 2003/04:Sk238, 2003/04:Sk240 och 2003/04:Sk274 yrkandena 1 och 2 och avslår motionerna 2003/04:Fi304 yrkande 39, 2003/04:Sk207, 2003/04:Sk225, 2003/04:Sk226, 2003/04:Sk318, 2003/04:Sk329, 2003/04:Sk332 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk368, 2003/04:Sk384, 2003/04:Sk395, 2003/04:Sk408 och 2003/04:Sk435.

Ställningstagande

Sverige har, jämte Danmark, den högsta mervärdesskatten i Europa. Detta ställer till allvarliga konkurrensproblem för svenska företag, inte minst för turistnäringen. För att den svenska turistnäringen skall kunna konkurrera med andra länder behövs bl.a. en sänkning av den höga svenska restaurangmomsen. De momsnedläggningar som för närvarande gäller för hotelltjänster etc. är inte tillräckliga för att väga upp denna negativa bild. Enligt vår mening är det orimligt att mat som inhandlas i butik beskattas med 12 % medan mat som förtärs på restaurang belastas med 25 % moms. Denna skillnad har också lett till en betydande konkurrensnedvridning inom landet. Skattesatsutredningen, som har till uppgift att bl.a. se över tillämpningsområdet för de reducerade mervärdesskattesatserna, bör föreslå åtgärder som råder bot på orättvisorna kring restaurangmomsen varvid samma momssats på restaurangtjänster och mat bör eftersträvas. Vi förutsätter därvid att regeringen kan ställa sig bakom EG-kommissionens förslag om att låta bl.a. restaurangtjänster omfattas av möjligheten till lågmoms.

I Sverige finns i dag ca 10 000 hotell- och restaurangföretag, varav 90 % har färre än tio anställda och alltså drivs som småföretag. Turistnäringen har således en stor potential och många möjligheter till tillväxt. För att ta till vara denna tillväxtpotential och därigenom också skapa nya arbetstillfällen i

mindre kommuner på landsbygden anser vi att nya lösningar, t.ex. förenklingar av olika tillståndslagar och ändrade skatteregler utöver vad vi ovan anfört måste prövas. Vi instämmer således i vad som anförs i motion Sk274 om att det behövs en långsiktig strategi för satsningar på svensk turistindustri i hela landet och en genomgripande översyn av de små turistföretagens skatteförhållanden.

Riksdagen bör med bifall till motionerna Sk218, Sk238 och Sk274 rikta ett tillkännagivande till regeringen om vad vi nu anfört. Övriga nu behandlade motioner som rör moms på restaurangtjänster får härigenom anses tillgodosedda.

2. Vissa varu- och tjänsteomsättningar, punkt 1 (kd)

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om sänkt moms på restaurangtjänster och transport i skidlift samt vad som anförs om konkurrensneutralitet mellan olika subjekt som tillhandahåller friskvård. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Fi304 yrkande 39, 2003/04:Sk240 och 2003/04:Sk332 yrkandena 1 och 2, bifaller delvis motionerna 2003/04:Sk218, 2003/04:Sk223, 2003/04:Sk225, 2003/04:Sk238, 2003/04:Sk274 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk318 och 2003/04:Sk395 och avslår motionerna 2003/04:Sk207, 2003/04:Sk226, 2003/04:Sk329, 2003/04:Sk368, 2003/04:Sk384, 2003/04:Sk408 och 2003/04:Sk435.

Ställningstagande

Enligt min mening är det orimligt att mat som inhandlas i butik beskattas med 12 % medan mat som förtärs på restaurang belastas med 25 % moms. En livskraftig och sund restaurangnäring fyller på många sätt en viktig funktion i ett modernt samhälle, inte minst som mötesplats för människor och för att skapa arbetstillfällen. För att utveckla näringen och sänka kostnaderna för restaurangbesök anser jag att momsen bör sänkas till samma nivå som för livsmedel som inhandlas i butik. Regeringen bör därför inom EU verka för att kommissionens förslag om att restaurangtjänster skall kunna omfattas av reducerad skattesats kan antas av medlemsstaterna.

Vidare anser jag att mervärdesskattesatsen på transport i skidlift skall sänkas till samma nivå som skattesatsen på övrig personbefordran och övrig idrottsverksamhet, dvs. till 6 %. En sådan åtgärd skulle gynna vinterturismen och förbättra konkurrensförhållanden för de svenska vintersportanläggningarna. Skattesatsutredningen, som har till uppgift att bl.a. se över tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna, bör ta upp orättvisorna kring

momsen på skidliftar och föreslås åtgärder som råder bot på dessa. Utredningen bör även granska mervärdesskattereglerna för friskvård och motion i syfte att uppnå konkurrensneutralitet mellan olika subjekt som tillhandahåller sådana tjänster samt utreda möjligheten att låta alla former av friskvård omfattas av den lägsta mervärdesskattesatsen.

Vad jag nu anfört bör riksdagen med anledning av motionerna Fi304, Sk240 och Sk332 som sin mening ge regeringen till känna. Övriga nu behandlade motioner som rör moms på restaurangtjänster och skidliftar får härigenom anses tillgodosedda.

3. Rättvisemärkta varor, punkt 3 (mp)

av Barbro Feltzing (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om sänkt moms på rättvisemärkta livsmedel m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sk380.

Ställningstagande

Rättvisemärkt syftar till att konsumenterna skall handla etiskt till förmån för producenter i fattiga länder. Det grundar sig på ett handelssamarbete som gynnar social, ekonomisk och demokratisk utveckling i områden där varor framställs enligt garantier för rättvisemärkt. Bakom Föreningen för rättvisemärkt står ett flertal organisationer, däribland LO, Svenska kyrkan och Röda Korsets ungdomsförbund. Föreningen arbetar för att ta fram fler varor för den svenska marknaden än de få som nu finns. Tyvärr är rättvisemärkta varor i dag något dyrare än konventionella varor. Skillnaden varierar från 5 till 50 %. I likhet med motionärerna bakom motion Sk380 anser jag att produktionen av rättvisemärkta och miljövänliga varor bör främjas. En utredning bör därför tillsättas för att visa enligt vilka modeller det skulle vara möjligt att sänka momsen på rättvisemärkta livsmedel och andra produkter med denna märkning.

4. Företagsbilar, punkt 5 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avdragsrätt för ingående moms för vissa fordon. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sk202 och 2003/04:Sk277 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

I likhet med vad som anförs i motionerna Sk202 och Sk277 anser vi att mervärdesskattelagens bestämmelser om avdragsrätt för förvärv av fordon är svårförståeliga och ger upphov till onödigt krångel för de berörda företagarna. Reglerna, och då särskilt gränstragningen mellan vad som enligt mervärdesskattelagen är att anse som personbil och vad som bör betraktas som lastbil, bör därför bli föremål för en skyndsam översyn. Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Byggmoms, m.m., punkt 6 (kd)

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om minskad skatt på nyproduktion av bostäder. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Bo226 yrkande 5 och 2003/04:Bo297 yrkandena 12 och 13, bifaller delvis motionerna 2003/04:Fi306 yrkande 29, 2003/04:Sk224 och 2003/04:Bo263 yrkande 31 och avslår motion 2003/04:Sk259.

Ställningstagande

Att Sverige har OECD-områdets lägsta bostadsbyggande beror i betydande grad på det faktum att landet har ett högt skattetryck och dessutom en extra hård beskattning av nyproduktion av bostäder. Det är därför rimligt att lindra skatteeffekten vid nyproduktion av flerbostadshus motsvarande en halvering av byggmomsen. Tekniskt kan byggföretag efter deklaration erhålla en skattereduktion som motsvarar hälften av den erlagda momsen, dvs. 10 % av byggkostnaden. En förutsättning för att en sådan skattereduktion skall fungera på samma sätt som sänkt moms är att den gäller all nyproduktion av flerbostadshus, att den är utan tidsbegränsning samt att den är obyråkratisk och säker. Skattereduktionen är att betrakta som en del av skattesystemet och inte ytterligare ett i raden av riktade bidrag till byggsektorn. Jag biträder därför Kristdemokraternas förslag om en minskad skatt på nyproduktion av alla lägenheter i flerbostadshus motsvarande en halvering av byggmomsen. Därutöver anser jag att riksdagen bör begära att regeringen agerar inom EU för att möjliggöra en reducerad moms på bostadsbyggande. Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Byggmoms, m.m., punkt 6 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om sänkt moms på byggtjänster och fastighetsförvaltning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Fi306 yrkande 29 och 2003/04:Bo263 yrkande 31, bifaller delvis motionerna 2003/04:Sk224, 2003/04:Bo226 yrkande 5 och 2003/04:Bo297 yrkandena 12 och 13 och avslår motion 2003/04:Sk259.

Ställningstagande

En sänkt moms på bostadsbyggande skulle inte bara dämpa kostnaderna för nyproduktion utan också hålla nere kostnadsutvecklingen för hela bostadsbeståndet. Jag konstaterar att även regeringen har insett att den höga momssatsen medför negativa konsekvenser för bostadsmarknaden. Den nyligen införda investeringsstimulansen på vissa former av byggande som tillförs fastighetsägaren genom kreditering av dennes skattekonto är dock inte tillräckligt, utan allt byggande måste ske på lika villkor. I dag hindrar EU:s mervärdesskatte-direktiv en generellt lägre moms på byggande. EG-kommissionen har dock föreslagit att det möjliga området för lågmoms skall utvidgas med bl.a. byggande. Tyvärr har den svenska regeringen motsatt sig denna förändring. Regeringen bör i EU driva på möjligheten att få igenom sänkt moms på byggtjänster och fastighetsförvaltning. Jag föreslår att riksdagen riktar ett tillkännagivande till regeringen härom.

7. Allmännyttiga ideella föreningar, punkt 7 (m, fp, kd, c)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m), Gunnar Andrén (fp), Roger Tiefensee (c), Stefan Hagfeldt (m), Anne-Marie Ekström (fp) och Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skattelättnader för allmännyttiga ideella föreningar. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk203, 2003/04:Sk222, 2003/04:Sk244, 2003/04:Sk246, 2003/04:Sk253, 2003/04:Sk262, 2003/04:Sk280 yrkande 2, 2003/04:Sk295, 2003/04:Sk336 yrkande 2, 2003/04:Sk356, 2003/04:Sk370, 2003/04:Sk372, 2003/04:Sk379,

2003/04:Sk406, 2003/04:Sk413, 2003/04:Sk436, 2003/04:Sk437, 2003/04:Kr285 yrkande 8, 2003/04:Kr326 yrkande 17 och 2003/04:Kr329 yrkande 8.

Ställningstagande

Föreningslivet och det ideella arbete som bedrivs i föreningarna i syfte att främja vissa allmännyttiga ändamål, såsom sociala, välgörande, religiösa, politiska, idrottsliga, konstnärliga eller liknande kulturella, har en lång tradition i vårt land. Dess stora betydelse för det svenska samhället och även internationellt kan inte nog understrykas. Som anförs i motionerna är det därför angeläget att de allmännyttiga ideella föreningarna och trossamfunden även i fortsättningen inte hindras i sin verksamhet av en hämmande beskattning och annat krångel. Vi anser att alla möjligheter till lättnader i mervärdesbeskattningen – eller hel befrielse – som står till buds inom ramen för den gemenskapsrättliga lagstiftningen på området måste tas till vara. Det är förvisso glädjande att regeringen nu kommit till insikt om att frågan om den ideella sektorns framtida mervärdesskattesituation kräver ytterligare överväganden. Vi föreslår att riksdagen riktar ett tillkännagivande till regeringen om att den i den fortsatta beredningen av Mervärdesskatteutredningens förslag beaktar vad vi nu anfört. Vi förutsätter att regeringen arbetar snabbt så att den oro och ovisshet som finns bland många ideellt arbetande människor kan skingras.

Särskilda yttranden

1. Vissa varu- och tjänsteomsättningar, punkt 1 (c)

Roger Tiefensee (c) anför:

Den svenska hotell- och restaurangnäringen har en stor potential och det finns marknadsandelar att vinna på den internationella turist- och besöksmarknaden. En expansion av turismen i Sverige skulle leda till ökad omsättning även av kringliggande näringar och verksamheter. Arbetstillfällena skulle bli fler och skatteintäkterna öka till fromma för bl.a. många glesbygdsregioner. För att den svenska turistnäringen skall kunna konkurrera framgångsrikt med andra länder om världens turister och locka hit affärsmän och internationella kongresser behövs dock likvärdiga konkurrensvillkor och därför en sänkning av den höga svenska restaurangmomsen. De momsnedläggningar som för närvarande gäller för hotelltjänster etc. är inte tillräckliga för att väga upp denna negativa bild. I dag hindrar EU:s mervärdesskattedirektiv en lägre moms på restaurangtjänster. EG-kommissionen har dock föreslagit att det möjliga området för lågmoms skall utvidgas med bl.a. restaurangtjänster samtidigt som de särregler vissa medlemsländer har rörande lågmoms eller nollmoms skulle upphävas. Tyvärr har den svenska regeringen hittills motsatt sig denna förändring. Regeringen bör ompröva sitt ställningstagande och i EU driva på möjligheten att få igenom sänkt moms på restaurangtjänster så att vi kan råda bot på nuvarande orättvisor kring restaurangmomsen. Jag förutsätter att regeringen kommer att ta upp denna fråga även utan något formellt uttalande av riksdagen och avstår därför från att ställa något yrkande.

2. Global e-handel, punkt 2 (fp)

Gunnar Andrén (fp) och Anne-Marie Ekström (fp) anför:

Vi vill i detta sammanhang lyfta fram ett annat problem med e-handeln, nämligen handeln med fysiska varor. Rädslan för att handla över Internet har avtagit och alltfler privatpersoner köper sina varor på detta sätt. Därigenom sparar den enskilda konsumenten både tid och pengar. Den ökande handeln via Internet medför också att det tillkommer alltfler företag som bedriver sådan handel. Var företaget är placerat och har sitt lager rent fysiskt har ingen betydelse. Det kan vara i Sverige eller t.ex. i något annat EU-land.

Det som kan orsaka problem är vilken moms en privatkund skall betala om försäljningen sker från ett annat EU-land. Den privatperson som handlar en vara i ett annat EU-land och själv fraktar hem den betalar den moms som gäller i säljarens hemland. Huvudregeln vid distansförsäljning till privatpersoner är däremot att beskattning skall ske i köparens hemland till det landets momsats om säljarens årliga försäljning i det landet överstiger ett visst be-

lopp. I Sverige är detta belopp, det s.k. tröskelvärdet, 320 000 kr. Överskrider tröskelvärdet skall säljaren också registrera ett moms konto i Sverige. (Understiger säljarens årliga försäljning 320 000 kr är det således säljarlandets moms som gäller.)

Eftersom Sverige tillhör de länder som har den högsta momssatsen inom EU är det viktigt att de företag som vänder sig till den svenska marknaden verkligen säljer sina produkter till svensk momssats, i annat fall kommer de svenska företag som också bedriver distanshandel att utsättas för otillbörlig konkurrens. I dag är det mycket svårt att följa upp vilka företag från andra EU-länder som via Internet säljer varor till belopp som överskrider tröskelvärdet men inte har öppnat moms konto i Sverige. Vi vet att denna bristande kontroll utnyttjas av många oseriösa företag, dock inte hur många. Enligt Skatteverket kan eventuella smitare endast hittas genom att kontrollanten surfar på Internet. Denna brist på kontrollmöjligheter är givetvis otillfredsställande, inte minst för de seriösa företag som följer gällande regler. För svenska företag innebär det en klar konkurrensnackdel gentemot de utländska företag som säljer sina varor utan svensk moms.

Det är också angeläget att prisinformation som företagen lämnar blir korrekt, dvs. att varans pris inklusive moms anges.

Med tanke på att distanshandeln växer förutsätter vi att regeringen såväl inom EU som i Sverige verkar för att svenska Internethandelsföretag i fortsättningen inte skall drabbas av otillbörlig konkurrens.

3. Allmännyttiga ideella föreningar, punkt 7 (mp)

Barbro Feltzing (mp) anför:

Min förhoppning är att bl.a. ideella föreningars och organisationers second-hand-försäljning av skänkta begagnade varor i syfte att finansiera det ideella allmännyttiga arbete som föreningarna bedriver även framdeles skall kunna undantas från moms. Detta gäller även sådana företeelser som trossamfundens servering av kyrkkaffe och folkbildningsförbundens verksamhet. Mervärdesskatteutredningens förslag är nu föremål för omarbetning i Regeringskansliet och en departementspromemoria kommer inom kort att skickas ut på remiss. Jag avser att bevaka frågan och avstår därför från att nu ställa konkreta yrkanden.

4. Skattefri verksamhet som bedrivs kommunalt eller av ideell förening, punkt 8 (m, fp, kd, c)

Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m), Gunnar Andrén (fp), Roger Tiefensee (c), Stefan Hagfeldt (m), Anne-Marie Ekström (fp) och Lars Gustafsson (kd) anför:

Inte bara momsreglerna utan även skattereglerna i övrigt för ideella föreningar och stiftelser med allmännyttig verksamhet är för många svårtolkade och ger upphov till problem. Inkomstskattelagens regler om skattebefrielse och av-

gränsningen mellan ideell och kommersiell verksamhet i föreningarna är oklara och otidsenliga och därmed inte relevanta för vad som i dag betraktas som allmännyttigt. Vi har kritiserat detta förhållande i andra sammanhang, senast i betänkande SkU21 och i den efterföljande debatten med anledning av detta ärende, samt framfört krav om att de regler som styr skattelättnaderna för allmännyttiga stiftelser och ideella föreningar måste ses över för att anpassas till dagens förhållanden och givetvis förenklas. Vi avser att bevaka frågan även i fortsättningen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003

2003/04:Fi304 av Alf Svensson m.fl. (kd):

39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att Utredningen om översyn av reglerna om reducerade mervärdesskatter m.m. (Fi 2002:11) särskilt bör granska momsreglerna för friskvård och motion i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Fi306 av Maud Olofsson m.fl. (c):

29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en sänkt moms på byggande och fastighetsförvaltning skall kunna harmoniseras med EG-rätten.

2003/04:Sk202 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om momsreglerna för arbetsbil och lastbil.

2003/04:Sk203 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ideella föreningar inte skall vara skyldiga att redovisa moms.

2003/04:Sk207 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om momssatserna inom kulturområdet.

2003/04:Sk218 av Anita Sidén och Elizabeth Nyström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nödvändigheten av likvärdiga momsvillkor för restauranger och livsmedelsaffärer.

2003/04:Sk222 av Anders Larsson (c):

Riksdagen begär hos regeringen en utredning av vilka konsekvenser en avdragsrätt för ingående mervärdesskatt för föreningar, ideella organisationer eller andra verksamheter som bedrivs med allmän samhällsnytta som ändamål får vad avser kostnader och samhällsnytta.

2003/04:Sk223 av Lars-Ivar Ericson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd till svenska hotell- och restaurangnäringen.

2003/04:Sk224 av Jörgen Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uppta förhandlingar med Europeiska rådet i syfte att ändra skattereglerna i det sjätte mervärdesskattedirektivet avseende byggtjänster.

2003/04:Sk225 av Håkan Larsson m.fl. (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utförsäkning på skidor moms-kattemässigt skall behandlas på samma sätt som annan idrottsverksamhet.

2003/04:Sk226 av Viviann Gerdin (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att sällskapsdans är kultur och skall omfattas av lägsta moms-sats.

2003/04:Sk238 av Peter Danielsson och Tobias Billström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om restaurangmomsen.

2003/04:Sk240 av Torsten Lindström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en översyn av mervärdesskattesatserna med syfte att moms vid köp av mat på restaurang likställs med skattesatsen vid inköp av matvaror i butik.

2003/04:Sk244 av Maria Larsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inom EU kraftfullt arbeta för att Sverige även fortsättningsvis skall kunna undanta ideella föreningars verksamhet från mervärdesskatt i enlighet med det undantag som exempelvis Finland har.

2003/04:Sk246 av Kenneth Johansson och Margareta Andersson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bygdegårdar och andra samlingslokal-föreningar även framgent bör ges en skatte-gynnad ställning i moms-systemet.

2003/04:Sk253 av Jeppe Johnsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inte momsbelägga ideella insamlingars försäljning.

2003/04:Sk259 av Helena Bargholtz (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att underlätta bostadsbyggandet genom en förmånligare finansiering.

2003/04:Sk262 av Linnéa Darell m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om moms på försäljningsintäkter i secondhandbutiker.

2003/04:Sk274 av Catharina Elmsäter-Svärd (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förenkla för små företag på landsbygden att bedriva turistnäring.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att anpassa momssatser och skatter efter verkligheten för små turistföretag.

2003/04:Sk277 av Lars Lindblad (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att se över mervärdesskattelagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om företagares tjänstebilar.

2003/04:Sk279 av Birgitta Carlsson och Margareta Andersson (båda c):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag som tillåter avdrag för moms på belopp som berövats ägaren genom tillgreppsbrott som rån eller stöld.

2003/04:Sk280 av Annika Qarlsson (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att inte momsbelägga ideella och allmännyttiga föreningar.

2003/04:Sk295 av Louise Malmström (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att noga överväga konsekvenserna av utredningsförslaget om moms på folkbildning och om möjligt låta folkbildningen även fortsättningsvis undantas från moms.

2003/04:Sk318 av Ulrik Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av översyn av mervärdesbeskattningen för tillhandahållande av skidlift.

2003/04:Sk329 av Johan Linander (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att momsens på glasögon och kontaktlinser skall sänkas.

2003/04:Sk332 av Chatrine Pålsson m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att bevara de differentierade momssatserna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över möjligheten att ge skidanläggningar samma momssats som övriga idrottsanläggningar.

2003/04:Sk336 av Cristina Husmark Pehrsson och Anders G Högmark (båda m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inte momsbelägga frivilligorganisationers försäljning, som syftar till att främja socialt arbete.

2003/04:Sk356 av Peter Pedersen m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i det pågående arbetet med SOU 2002:74 Mervärdesskatt i ett EG-rättsligt perspektiv beaktas att beskattningen av den allmännyttiga ideella sektorn utformas på ett sätt som underlättar och stimulerar ideell verksamhet, ideellt engagemang och ideellt ledarskap samt att den ideella sektorn kan bevaras och utvecklas.

2003/04:Sk368 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheten att momsbefria cykel-, motorcykel- och mopedhjälmars.

2003/04:Sk370 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inte momsbelägga second hand-försäljning och kyrkkaffe.

2003/04:Sk372 av Kenneth Lantz (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om negativa följder av att momsföra frivilligt arbete.

2003/04:Sk379 av Birgitta Carlsson och Claes Västerteg (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inte momsbelägga verksamheter inom ideella föreningar och registrerade trossamfund.

2003/04:Sk380 av Gustav Fridolin och Ulf Holm (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning om momsänkning på rättvisemärkta livsmedel.

2003/04:Sk384 av Ingela Thalén och Anita Johansson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om momsregler för småföretagare.

2003/04:Sk395 av Anders Sundström och Kristina Zakrisson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkt moms på skidliftar.

2003/04:Sk406 av Dan Kihlström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om moms på ideell verksamhet.

2003/04:Sk408 av Catherine Persson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att undersöka och överväga differentierad matmoms utifrån kriteriet nyttig mat.

2003/04:Sk413 av Berit Högman och Mariann Ytterberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om folkbildning och moms.

2003/04:Sk435 av Louise Malmström (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att snarast se över momsreglerna vad gäller försäljning av teater- och musikföreställningar samt andra jämförbara produktioner.

2003/04:Sk436 av Lars Wegendal m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en mer enhetlig bedömning av ideella föreningar vad gäller såväl momsuttag som skattebefrielse.

2003/04:Sk437 av Carina Hägg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om EU-anpassad moms.

2003/04:Sk442 av Runar Patriksson m.fl. (fp, m, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge enskilda näringsidkare möjlighet att få ett frivilligt organisationsnummer.

2003/04:L201 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om reglerna för ersättningar till gode män och förvaltare.

2003/04:L351 av Martin Andreasson m.fl. (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om momsfri, global e-handel.

2003/04:Kr282 av Kent Olsson m.fl. (m):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om moms på idrottsanläggningar.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Europeiska gemenskapens sjätte momsdirektiv.

2003/04:Kr285 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att avvisa förslaget att momsbelägga ideella och allmännyttiga föreningar för sin näringsverksamhet.

2003/04:Kr326 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att avvisa förslaget att momsbelägga ideella föreningars näringsverksamhet.

2003/04:Kr329 av Helena Höij m.fl. (kd):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Mervärdesskatteutredningen.

2003/04:T469 av Birgitta Carlsson och Rigmor Stenmark (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om momsbefrielse av körkortsutbildning.

2003/04:Bo226 av Annelie Enochson (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att sänka momsen på nyproduktion.

2003/04:Bo263 av Rigmor Stenmark m.fl. (c):

31. Riksdagen begär att regeringen verkar för att sänkt moms på byggande och fastighetsförvaltning kan implementeras i enlighet med EG-rättens sjätte mervärdesdirektiv.

2003/04:Bo297 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

12. Riksdagen begär att regeringen inom EU verkar för att möjliggöra en generell byggmomssänkning i Sverige.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattereduktion vid nyproduktion av flerbostadshus motsvarande halverad byggmoms.